

L a t w e e f c h u A w i s e s .

Nr. 42. Zettortdeenâ 16tâ Oktober 1841.

No Dohrbes, 6tâ Oktober mehnefcha
deenâ.

Mufsu draudsei leela fwehtibas deena nahkufi, un tas Kungs pee mums leelas leetas darrijsi, par to meh's lihgsfmojamees! — Kad fainneek's no wezzas, fagrinnufchas iftabas dabbu iseet, kam stutes wifszauri appafsch dseedeem listas, un winsch jaunu, ruhniku, gaischu un filtu iftabu dabbu, tad winnam kâ nastâ no dwehfeles nokriht, un winsch nu tikkai mannah's zilweks palizzis, kas preezigi warr Deewu luhgt un tikkufchi strahdabt. Tad winsch arri ar pafemninu prahntu to tehnu peeminu, no ka wiffa labba dahwana, un wiffa pilniga dahwinaschana femnê nahk, un winsch flawedams un teifdams us fawa Deewa nammu eet, un eeksch Jesus Kristus wahrba fawu pateizibas uppuri atnefs, un ne grihb wairs aismirst to labbumu, fo mihlais Deew's tam darrijsi. Tad arri kungs, waldineeki, ammatneeki, strahdneeki, kas ween to jaunu iftabu taifijufchi, winnam labbdarritaji rahdabs, kas pee winna irr Deewa prahntu padarrijufchi, un winsch wehle, lai tas Kungs teem wiffu fehhlafstibu, tehriu, puhlinu un darbu fimtkahrt atlihdsina.

Bet kad tas nams irr fagrinnis, fur Deewa gohds miht, un wiffa draudse no paaudsu paaudsehm irr raddufi, Deewa fwehtu waigu mekleht, un Deewa gohdibas atspihdumu raudsiht; kad draudses Deewa nams grihb gahstees un pohstâ eet, un draudse skattah's un gaida, kas winnu no jauna zels, kas gohdinabs: tad zeeni buht grubta gaidifchana, kamehr jaunu fagaيدا. Un ne allaschin, to wezzu warr labprahnt aismirst, to jaunu dabbutufchi. To kâ dauds wezzeem Zubdu Preeftereem un Lewiteem un augfteem tehweem, kas to pirinu Deewa nammu bija redsejufchi, gauschi wajjabseja raudabt, kad Jesuits un Serubabels tam ohtram Deewa

nammam Jerusalemê to grunti lifke, kamehr tee jaumeer ar flannu gawilefchanu gawileja (raugi Esra gr. 3 nod. 12 p.): tapatt arri weetahm tahs jaunas basnizas grubtâ laifkâ, un tikkai ar mohkaim, taifitas tohp, un nê wezzu stiprumu, nê wezzu jaukumu tannis wairs atrohn. Bet aikal weetahm irr tahdas wezzas basnizas, pee kam tee pimeer zehleji tikkai to grunti irr likkufchi, un tad fawu darbu zitteem atstahjufchi, un tee naw dahrgus afminus us to grunti ustaisijufchi, bet nihzigu malku. Kad tahds darbs jaisahrda, un no jauna jafahk, un tas noteek tikkufchi, un reds, ka ihstu Deewa nammu taifa, tad firds ar preeku zellahs, tad tâ rahdabs, ka nu tikkai tas Kungs buhs weetu nolizzis, fur winna gohdiba pafstahwigi mittih's. Un tomehr ta Kunga gohdiba ihsti tur irr, fur winnu sinn peeluhgt garrâ un pateefibâ.

Mums fehê ohtra draudses basniza eeksch Bunkes muifchas irr. Jan Rattolu laifds, preeksch vufszettortu fimtu gaddeem, tur basniza bijufi, bet par labbu taifita. Meh's no tehnu tehnu laifeem redsejam masu masu wezzu ehku, kaktâ ustaisitu, eeksch ohjola stendereem un stiggeleem usinuhretu, fashkohbijufchu un tumfchu. Meh's tur kâ pagrabbâ mittam, un pateefi, bija arri wezs lihku pagrabs, jo wiffszauri appafsch krehfleem wezzos laifds lihkus rakkufchi, un afkahrt nowadda kappi bijufchi. Deewagalbneekeem wajjabseja no altara va lauku eet, zittabi ne warreja zauri tapf, un tâ wehl. Geksch drehbju kambara wairak falle kâ laukâ, jo kohfa feenas bija fapuiifchas, un krahfnas ne maf. Ur wahrdu falkohht, mufsu tehwi jaw Deewu luhgufchi, lai Deew's Kungu prahntus mohdinatu, jaunu basnizu taifih't. Un meh's nu to effam dabbutufchi: mums taggad irr jauna basniza, gaischa, stipri taifita, ruhniku, un pahrleeku kohfcha, ar augftu tohrni, kam appafsch

swinna jumpt, un wirsü apsel-tita lahde ar apsel-titu frustu! Un eekschâ wiss balti nomahlehts, apsel-tihts altaris un spreddika frehslis, altara bilde, un wissapfahrt dahrguns un jaufuns. Un wissi swehti traufi, altara dekki, un wiss fo ween wajaga, wiss par jaunu, un pahri pilnam, un tik dahrgs, fa gan neweenai Kursemmes basnizai ohtras tahdas mantas buhs.

Lassitaji praaffis? Fas tas par fungu irr, fas tahdu brangu Deewa nammu buhwejis, un tik baggatigi apdahwinajis Salamana garrâ un sinnâ? — To Kungu ar farwu zeenigu mahiti Deews pahri juhru no Dahnu walsies atweddis, lai winsch Deewa gohdam schê nammu taifitu! Winsch irr Konsuls Jens Koch wahrda. Geksch Leepajas Deews winnu pee andeles irr swehtijis, eeksch Leepajas winsch peczus mihtus behrninus Deewam atdewis, un kamehr Bunkes nowabdu nopirjis, reds fa trihs behrni winnam gohdam un preekam aug. Un sinnadams, fa winsch farwas mantas ne warr lihds nemt us kap-pa, nej tahs warr winna behrneem lainetees, ja tee ne mahzabs tikfusch Deewu bihtees un mihleht eeksch Jesus Kristus, zaur swehta garra paligu: winsch mums to Deewa nammu irr us-taifijis, un lihds beigahm ar pilnahm rohtahm preekesch to irr tehrejis! Nowads to masaku darbu darrijs; tas wairums irr par naudu pee-wests, un no algadscheem taifihst. Un kâ taifihst! Tik siipri un tik brangi, fa nekur pa basnizas naw redsehts. — Un mihtli draugi no Leepajas to basnizu baggatigi apdahwinajusch, gan brangas leetas pehrloht, gan paschi dahrgus skunfkes darbus ar addatu taifohht. Un arri nabbaga wihri pamohduschees, un dahwanas atnessaschi Deewam par gohdu. Atflehgu kalleja meisteris tahdu brangu atflehgu dewis, fo par 60 rubbuteem ne warr dabbuht pirkt. Wissi ammatneeki few par peeminnu fo taifijusch, un weens misfina kalleja sellis missina skahrdinu par dahwani atnessis, kam tee wahrdi eekalti: dohdeet tam nabbagam jo tahdi uppuri Deewam patih! — Un muhsu draudsei jafakka: „mehs effam masi prett wissahm apscheloschanahm, un prett wissas peetizibas, fo tu faweem kalpeem

darrijs effi!“ Lassitaji, luhdseet Deewu par to mihtigu fungu, un par mums, lai mehhs wehrti taifamees, tahdus leelus labbumus turreht.

Bet nu jastahsta no jaunus Bunkes basnizas eefwehtischanas. Kad jauna basniza irr us kalnu winnapus muishas, labbu gabbalu no wezzas nohst, tad draudses mahzitais jaw to swehtdeenu preekesch tam wezzam Deewa namnam labdeenu atdewe, draudst par to 13. un 14. pantu no Matteiusa ewangeliuna, septitas noballas pamahzidams, lai to zeltu us dschwibu usnemm, fas us debbesim aiswedd, un gan schaur irr, bet tas Kungs Jesus patz pa scheem wahrteem eekschâ wedd. Wehl weenu behrnu kristija, un weenu pahri laulaja, un tad Deewam par wissu schehlastibu pateize, fo schi weeta paaudsu paudsehni dewis. Deewu luhdse, lai grehtus pehdohd Kristus Jesus labbad, lai prahtus un fir-dis pamohdina, to jaunu labbumu gaidohht, un Deewa schehlastibu flaweja, fas muhschigi paleek. Tad basnizai labdeenu atdewe, pehdigu noswehtischanu, pehdigu perschu nodseebaja, — un altara dekkus un basnizas leetas ar affarahm isnesse. Bija kâ no wezza tehwa tehwa jafschirahs, fas dschwohht apnizis, grihb mirt, bet behrnu behrni brehz, un ne grihb laist.

Kad zeenigs General-Superdents atbrauze, tad preekes aufe. Jaw no wakkara us jaunu tohrni swannija. No rihta gulletajus ar swannischanu mohdinaja, un ar trunnmetehm no tohrna meldinus puhte. Pee basnizas weefus ar to meldinu fagaaidija: „Kâ spohschi spihd mans Jesulinsch.“ Dewini basnizfungi, un pulks weesu fanahze. Laifs bija miglains, un leetus sprehgaja, tomehr tohs swehtus traufus no muishas kahjahm atnesse. Preekesch basnizas, kam brangs schohgs, un bruggis wiss apfahrt, weenu perschu wahziski dseebaja, tad Dohrbes latweeschu mahzitais wahzu draudst ar 24. Dahwida dseefmas wahrdeem usrunnaja, no 7. panta lihds gallam, un luhdse, lai tas Kungs papreekesch ee-eet, un to jaunu nammu ar farwu gohdibu pilda. Kad nu durwis bija atflehgatas, un wissi eegahje, un zeenigs General-Superdents swehtus traufus un Bibbeli us al-

tari nollfke, tad wisseem firdis lehze, famehr ar trunnetehm un stabbulehm skandinaja un Deewu teize. Nu wiani ar stipreem swehteem wahrdeem un luhgschanahm, us zelleem nometufchees, to jaunu Deewa nammu eefwehtija, un wissi ar affrahm garwileja. Tad Dohrbes fohlas behrni us 4 balsim dseedaja, un Dohrbes Latweeschu mahzitais pirnu altara darbu darrija, grehkus fuhdsedams, kollekti dseedadams 24. Dahwida dseesnu un tizzibu lassidams. Tad ar trunnetehm, stabbulehm un bungahm dseedaja: „Deew's Kungs mehs slawejam!“ un muhsu Prahwests, Dohrbes wahzu mahzitais, spreddifi fazzija par teem wahrdeem Ewesera grahmata 4. nodatta 15. pantu, un Deewu luhdse. Vehz atkal Apprikka mahzitais no altara wissus swehti usrumnaja un pamahzija, un tad Leepajas wahzu mahzitais kollekti un swehtischanu dseedaja.

Va tam Latweeschu draudje leelds pulld's bija fanahkufe un lauka gaidija. Zo paschi zeenigi kungi un wianu weesi no Leepajas muhsu walodu ne saproht, to labbad wehlejahs to pirnu Deewa wahrdu sawa walloda dsirdeht. Kad nu wahzeeschi bija isgahjuschi, draudses mahzitais ar ihseem wahrdeem sawu draudsi preeksch durwim sagaidija un eewedde. Ar pilnu bassi pirnu dseesnu dseedaja, un mustanti spehleja, tad zeenigs General-Superdents mahzidams, swehtidams un luhgdams wisseem firdis aisnehme. Altara darbs tapatt tappe darrichts ka pirms, un paschu mahzitais spreddifi fazzija par teem lihdsibas wahrdeem Matteiisa ewangeliuma, 7 nod., no 24. lihds 27. pantam, pamahzidams, lai sawu swehtibas nammu preeksch sawu diwehfeli tapatt ustaisa, ka schi basniza ustaisita, us stipru grunti, kas irr Kristus tas Kungs, ar tiffuschu peespeeschanahs, un ar mihligu padohschanahs. Tad tanni warrehs swehtigi eestahweht, tas irr tizziba preegates, un mihlestiba peeaugt dsihwojoht, un zerribu tur-reht, kad nahwe nahf. Tad winsch Deewu luhdse, par Keisaru un wisseem kas augsti walda, par to mihligu Kungu, kas scho basnizu taiffjis, un wianna laulatu draugu, behrneem un raddeem,

un par wisseem mihleem draugeem kas dahwanas dewuschi, arri par ammatneekeem un wisseem strahdneekeem. Arri paschu basnizu Deewam pawehleja, un sawu draudsi un sewi arridsan. Weidscht Apprikka mahzitais kollekti un swehtischanu dseedaja. Un wissi ar to preezas sinnu pahrgahje mahjas: schi weeta irr swehta! Lai mehs paschi tam Kungam swehtijamees!

* * *
No Leepajas.

Isghajuscha ohtredeena, 23scha September mehnescha deena, mums leela preeka deena bija. Muhsu jaunais schoffeh zelsch us Grohbines puffi bija pataishts, un tappe pirmureis eebraukt's. Zaw fern apnikke par ganniklehm zaur fulkahm un pelzehm braukt, to jaunu zeetu zeltu redsofscheem. Bet tur arri bija leels darbs, un itt brihnum's, ka to warreja tik drihs pabeigt. Zo dambis gan jaw bija pehrn ruddeni usbehts, b.t tas dsilsch sneegs seema padarrija, ka ne warreja pee afimineem tapt, un tiffai masa teefa bija sawesta. Tomehr pilfatas kungi to darbu ar wissu spehku dsihdami, gan gudri lihdsjahs. Pawassarâ papreeksch tohs leelus afininus pee zella mallas ais Battes frohga sprehgaja, un ar ratteem peewedde. Tur arri to wissu leelaku afimini ne taipija, kas ka pirts semnes wirsu stahweja, un 15 affis afininu no ta isdabbuja. Kad tee beidsahs, uu arri par ilgi gabje afininus urbscht un schaujoht, tad zittu isdohmajahs. Eelsch masa jeb Tohsules esara tahdi paschi appali, ar rohkahm zeltami afinini roh-nahs, ka eelsch leela esara, un pahr Tohsules uppi irr jabrau pahri. Tad nu pee pascha wez-za tilta dambi no balkeem un smilkschu maifeem taiffja, kas to uhdeni eelsch uppes divi pehdas zehle, un tad pahri laide. Ar to nu warreja ar lahwahm braukt, un afininus no Tohsules esara pee pascha zella peewest. Tad nu bija masa leeta, tohs us ratteem kraut un nowest fur wai-jadseja. Muhsu algadschi wehl ne wahzeja labbi afininus par smelknehm fassaldih, bet Pruhsche-neeki un Schihdi no Warschawas nahze, un to darbu ir padarrija, ir muhsejeem eemahzija. Ar wahrdu faktoht, wiss irr padarrichts, un

zelsch wisszauri gattaws. Deht labbakas ee-
braukschanas wehl masu fahrtu mahlu un grantu
us tahm affahm afininu smelknehm usbehre, un
nu zelsch irr itfin labs, un kahds Grohbineeks
jaw effoht 10 puhrus rudsu ar weenu sirgu us
Leepaju noweddis. Zasteidsahs gan, jo taggad
wehl par welti pahri laisch, bet jaw diwi nammi
gattawi, weens sinuks leels nams pee Tobsul
uppes tilta, fur tas muiteneeks eestahwehs, ohrs
pee pilsatas aplohkeem preeksch waktineekeem.
Ur pirmu November in. d. sahkschoht mitu
nemt, un tad arri zetta likkumus fluddinaschoht.
Kas tahs mohkas zeetis, kas lihds schim bija,
un to leelu sirgu kauschamu redsejis, tas lab-
prahnt to masu mitu dohs, jo tas winnam ar
sirgu ohderi un ar gullas makfu eeksch schenkehm
atkal eenahks. Kas nu ne faitehs wakkara us
mahjam braukt, teescham ween, jeb frohgos
gulleht.

Bet man bija jastahsta, ka to zellu eebrauze.
Pee paschas Leepajas bija augsti wahrri taifiti,
ar fluijahm appihiti, kam pulku frohni uskahrri,
un smulki fuggu karrogi pa wirsu liddinajahs.
Kad nu brauzeji atbrauze, un weddeji un kohp-
mannu jahjeju pulks ar brangahm mundeerehm
atjahje, tad wahrri atwehrahs, un neweeni
sirgi, neweeni ratti eeksch Leepajas palikke.
Burgermeisteri ar 6 pasta sirgeem brauze, arri
rahtes lungi, tomoschnas un wissi teefas lungi,
Lutteru, Rattolu un Kreerwu basnizfungi, eeksch
weeneem ratteem sehdeja skohlu lungi, kohpman-
nu lungi kas pahr juhru andele, un tad wissa-
das fahrtas birgeri un kas tif ween bija, zitti
pakkaf jitteem ar leelu stahiti un ar musiki brauze.
Pee Tobsul uppes tiltu nobraufuschi, fur tas
jams muiteneeka nams irr, wissi apstahjahs,
iskahpe, un augsta Keisara bildi apswiezinaja,
kas tur us ohtreem ispuschkoteem wahrteem bija
stahdita. Kohpmannu funga preekschneeks,
pats zetta kommissiones wezzakais bijis, brangu
runnu turreja, Leepajneeku preeku un zerribu

stahstija, un zeenigam schehligam Keisaram
augstu gohdu un pateizibu dewe par to leelu lab-
bumu, ka winni scho zellu pawehlejuschi taifa-
mu, un pee tam ifgaddos 1000 sudraba rubbu-
lus peefohlijuschi. Nu augtam Keisaram goh-
du dseefnu nodfeedaja, leelu Urrah! sauze, un
tad tee ohtri wahrri atwehrahs, un nu zelsch
bija wakkam, un tuhliht zetta wihrus pahri lai-
de. Paschi kohpmanni ar saweem gohda wee-
seem us frohgu brauze, un leelu maltiti turreja.

Wehl japeeminn: tas zelsch 27000 sudraba
rubbulus maksajoht, un garr abbahm puffedm
us pawaffaru kohkus stahdischoht, neween koh-
schuuna deht, bet arri lai zelsch tif dauds ne is-
kalti.

Lai nu Deews Leepajneekeem palihds, auglus
no tam redseht; kad winni neapnikkuschi sawas
pilsatas labbumu mekle, un ne atraujahs par to
notehrechtees, kas wisseem par labbu nahk. Bet
gohds un pateiziba pawissam muhsu augsti zeeni-
tam, mihletam Keisaram, kas ar sawu spehzigu
wahrdu un ar schehligahm pawehleschanahm wissu
labbumu paschkire un wairo!

J. R.

Zitta fluddinaschana.

Wissi tee, kam kahdas taisnas prassichanas buhtu
pee ta lihdschiinniga Warribes fainneeka Kraschu Ge-
walta Sturm, tohp usaizinati, pee faudeschanas sa-
was teefas, 6 neddelu starpâ pee Warribes pagasta
teefas peeteiktees. To buhs wehrâ likt! Warribes
pagasta teefa, 26ta September 1841. 2
(Z. E.) ††† Janne Seglin, pagasta wezzakais.
(Nr. 45.) C. Kronberg, pagasta teefas schriweris.

Zitta fluddinaschana.

Masa nemahzita putnu-kunna, no englischu flakkas,
balta ar melneem plekkeem, isahm un mihkstahm
spalwahm, Meri wahrda, irr ar sunni, kas tai pah-
leeku lihdsigs iskattahs, Trebo wahrda, Zahbelé pa-
sudduse. Kas scho kunnu Zehrfsteismuischa nobohd,
jeb taisnas sinnas par tam dohd, fur to paschu
warr atrast, dabbohnu peenahkamu pateizibas naudu. 3

W r i h w d r i k k e h t.

No juhrmallas gubernumentu augstas waldischanas puffed: Waldischanas=rahks A. Weiller.
No. 360.